

Broj : A - 40 / 21

Trgošped d.o.o. Kakanj
ul. Branilaca b.b. 72240 Kakanj

PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM IZGRANJA PROIZVODNOG POGONA BETONARA KAPACITETA 55 m³/h „Poslovna zona Vrtlište“ KAKANJ

S A D R Ž A J

OPĆI PODACI	3
1. U V O D	4
2. CILJ PLANA UPRAVLJANJA OTPADOM	6
3. PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM	6
4. LOKACIJA I OPIS TEHNOLOŠKOG OPISA	8
5. DOKUMENTACIJA O OTPADU KOJI PROIZVODI PREDUZEĆE.....	10
5.1.Sastav otpada	12
5.2.Mjere koje se trebaju poduzeti radi sprečavanja proizvodnje otpada,posebno kada se radi o opasnom otpadu	13
5.3.Odvajanje otpada,posebno opasnog od druge vrste otpada i od otpada koji će se ponovo koristiti	14
5.4.Odlaganje otpada na deponiji	14
5.5.Metode tretmana i/ili odlaganja	15
6. PROCEDURE I UPUTSTVA	16
7. NAČIN ODLAGANJA / ZBRINJAVANJA	17
8. VOĐENJE EVIDENCIJE	18
9. ODGOVORNOST LICE ZA PROVOĐENJE PLANA UPRAVLJANJA OTPADOM	18
10. ZAKLJUČAK	20
ZAKONSKA REGULATIVA	21

OPĆI DIO

1. **Podaci o naručiocu zagtjeva:** Trgošped d.o.o. Kakanj

2. **Podaci o osobama i brojem ovlaštenja koje su izradile zahtjev:**

1. Halilović Čazim, dipl. inž. tehnolog, ovlaštenje broj :08/07 ZOP; 16-04/3-170-71/2013 ZNR i Ex 30-03-03-183/17 (Protiveksplozijska zaštita električnih i neelektričnih uređaja i instalacija namijenjenih za upotrebu na nadzemnim mjestima,
2. Spahić Mirsad, dipl. inž. elektrotehnike, ovlaštenje broj: 01-153-176/04-MK-E-266/04 i Ex 01-12-155-VI/19 (Protiveksplozijska zaštita električnih uređaja i instalacija namijenjenih za upotrebu na nadzemnim mjestima..
3. Prcanović Mahira, dipl. inž. mašinstva, ovlaštenje broj: 01-153-73/03-MK-M-192/2003,
4. Halilović Nisveta, dipl. inž. arhitekture, ovlaštenje broj: 02-04/1374-1986,

3. **Podaci o građevini (vrsta zahvata u prostoru, lokacija, investitor):**

IZGRANJA PROIZVODNOG POGONA BETONARA KAPACITETA 55 m³/h
„Poslovna zona Vrtlište“ KAKANJ

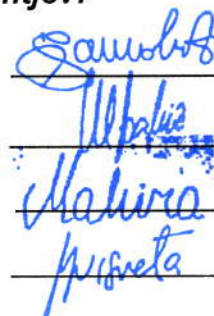
Investitor : Trgošped d.o.o. Kakanj

4. **Naslov elaborata :** PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

5. **Mjesto i datum izrade elaborata:** Zenica, april 2021 godine

6. **Ovjera zahtjeva potpisom osoba koje su izradile zahtjev:**

1. Halilović Čazim, dipl. inž. tehnolog
2. Spahić Mirsad, dipl. inž. elektrotehnike
3. Prcanović Mahira, dipl. inž. mašinstva
4. Halilović Nisveta, dipl. inž. arhitekture

7. **Rješenje o imenovanju za izradu zahtjeva:** broj: ZOD 40/21 od 20.05.2021 godine

8. **Broj projekta :** A - 40/21

1. UVOD

Prema odredbama Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj: 33/03), operator je dužan sve aktivnosti poduzimati i provoditi tako da smanjuje količine i štetne uticaje otpada, unapređuje ponovno korištenje i recikliranje (povrat) otpada i sigurno odlaganje otpada na komunalnoj deponiji. Otpad se odlaže samo ako nije moguće korištenje njegovog materijala i/ili energije u postojećim tehničkim i ekonomskim uvjetima i ako su troškovi ponovnog korištenja nerazumno visoki u poređenju sa troškovima odlaganja.

Operator je dužan koristiti tehnologiju i razvijati proizvodnju na način koji najefikasnije koristi materijale i energiju, stimulira ponovno korištenje i recikliranje proizvoda. U tom smislu operator je dužan ispuniti minimum zahtjeva u pogledu skupljanja i ponovnog korištenja raznih vrsta korisnog otpada i za odlaganje nekorisnog otpada na deponiji. Isto tako, operator je dužan koristiti takve sirovine i osnovne materijale, poluproizvode i ambalažu koji smanjuju upotrebu energije i materijala i čijom upotrebom se smanjuje proizvodnja otpada i ne ugrožava okoliš kada postane otpad.

Prilikom izrade ovoga Plana uzete su u obzir odredbe Pravilnika o kategorijama otpada s listama («Službene novine F BiH», broj 9/05) i odredbe člana 2. Pravilnika o uvjetima za prijenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operator sistema za prikupljanje otpadom («Sl. novine FBiH», broj 9/05).

U cilju potpunog razumijevanja ovog plana, u nastavku se daju pojašnjenja osnovnih pojmova koja se koriste u ovom Planu, a proizilaze iz Zakona o upravljanju otpadom («Sl. novine FBiH» broj 33/03):

«otpad» - znači sve materije ili predmete koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traže da budu odložene u skladu sa jednom od kategorija otpada navedenoj u listi otpada i utvrđenoj u provedbenom propisu;

«komunalni otpad» je svaki otpad iz domaćinstva, kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva;

«opasni otpad» je svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i koji ima jednu ili više karakteristika koje prouzrokuju opasnost po zdravlje ljudi i okoliš po svakom porijeklu, sastavu ili koncentraciji, kao i onaj otpad koji je naveden u listi otpada kao opasni i reguliran provedbenim propisom;

«neopasni otpad» je otpad koji nije definisan kao «opasni otpad»;

«interni otpad» je otpad koji nije podložan značajnijim fizičkim kemijskim ili biološkim promjenama. Interni otpad se neće rastvarati, spaljivati ili na drugi način fizički ili kemijski obrađivati, biološki razgrađivati ili nepovoljno uticati na druge supstance sa kojima dolazi u kontakt na način da prouzrokuje zagađenje okoliša ili ugrožavanje zdravlja ljudi. Ukupna vlažnost, sadržaj polutanata u otpadu i ekotoksičnost filtera mora biti neznatna da ne bi došlo do ugrožavanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda;

«vlasnik» je proizvođač otpada i fizičko ili pravno lice koje posjeduje otpad;

«**proizvođač**» je bilo koje lice čijom aktivnošću se proizvodi otpad (originalni proizvođač), i/ili bilo koje lice koje obavlja predtretman, sortiranje ili druge operacije koje dovode do promjene fizičkih karakteristika ili sastava otpada;

«**odlagač**» - je bilo koje lice kojem se isporučuje otpad ili koje obavlja odlaganje takvog otpada;

«**operator**» je fizičko ili pravno lice odgovorno za bilo koju vrstu aktivnosti upravljanja otpadom;

«**upravljanje otpadom**» - znači sistem aktivnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i njegovih opasnih karakteristika, tretman otpada, planiranje kontrolu aktivnosti i procesa upravljanja otpadom, transport otpada, uspostavljanje, rad, zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i obrazovanje u vezi aktivnosti i radnjama na upravljanju otpadom;

«**tretman**» znači fizičke, termalne, hemijske ili biološke procese, uključujući sortiranje, koji mijenjaju karakteristike otpada u cilju smanjivanja količine ili opasnih osobina, olakšavaju rukovanje ili povećavaju porazne komponenti otpada;

«**povrat komponenti**» - znači povrat materijala i energije iz iskorištenih proizvoda ili otpada u privredni sistem primjenom određenog tehnološkog postupka ili spaljivanjem;

«**ponovno korištenje**» - znači svaku aktivnost kojom se otpad upotrebljava za namjenu za koju je prvobitno korišten;

«**skupljanje**» - znači sistemsko skupljanje i po mogućnosti sortiranje otpada u cilju olakšanja budućeg tretmana;

«**transport**» - znači promet otpada van postrojenja;

«**skladištenje**» - znači ostavljanje otpada od proizvođača unutar postrojenja i pogona, a najviše 3 godine, na način koji isključuje opasnost po okoliš i ljudsko zdravlje;

«**odlaganje**» - znači bilo koju aktivnost utvrđenu u provedbenom propisu;

«**deponija**» - znači mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine zemljišta, uključujući:

-**unutrašnja mjesta za odlaganje** (npr. Deponija gdje proizvođač otpada zbrinjava vlastiti otpad na mjestu nastanka),

-**stalna mjesta** (npr. više od jedne godine) koja se upotrebljavaju za dugogodišnja odlaganja otpada, ali isključujući: objekte gdje nije dozvoljeno skladištenje otpada a otpad spreman za dalji transport u cilju ponovnog korištenja, tretmana ili odlaganja na drugom mjestu.

Pridržavajući se uspostavljene prakse u društvu a u skladu sa Bazelskom konvencijom nastali otpad nakon privremenog skladištenja predaje privrednim društvima certificiranim za tu vrstu djelatnosti na neškodljivo zbrinjavanje.

2. CILJ PLANA UPRAVLJANJA OTPADOM

Privredno društvo „Trgošped“ d.o.o. Kakanj, posvećen je zaštiti životne sredine i održivom razvoju kroz svakodnevno unapređivanje sistema i poštovanje zakonskih obaveza. Ovo privredno društvo je opredjeljeno:

- da stvara usluge i proizvode na način koji će imati najmanji uticaj na životnu sredinu, zdravlje i život ljudi,
- da ispuni u potpunosti zahtjeve koje pred privredno društvo postavlja zakonodavstvo FBiH i relevantna legislativa EU,
- da stvara povjerenje, dobru volju i saradnju sa lokalnom zajednicom.

Navedena opredjeljenja ostvaruju se kroz dobro rukovođenje, posvećenost i usavršavanje.

Osnovni cilj je podsticanje i osiguranje uslova za integrisano upravljanje otpadom, počev od mjesta nastanka otpada do mjesta njegovog konačnog neškodljivog odlaganja, uz preduzimanje svih neophodnih mjera na zaštiti zdravlja ljudi i okoliša. Radi postizanja cilja pridržavamo se predviđenih prioriteta - hijerarhije u upravljanju otpadom počev od aktivnosti na efikasnijem planiranju, izbjegavanju nastajanja otpada, ponovnoj upotrebi i reciklaži otpada.

Dugoročni cilj upravljanja otpadom je podizanje svijesti svih zaposlenih u odnosu na problematiku otpada, racionalnom korišćenju ulaznih materijala, sigurnom skladištenju i neškodljivom odlaganju - zbrinjavanju otpada.

3. PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša operater postrojenja za koje je potrebna okolinska dozvola izrađuje plan o upravljanju otpadom.

Plan za upravljanje otpadom stimuliše Društvo da informišu sami sebe o količinama i vrstama otpada koji proizvode i stimuliše mjere kojima će se smanjiti proizvodnja otpada i ponovo korištenje ili reciklaža ostatka.

Kod novih postrojenja plan za upravljanje otpadom se prilaže kao dodatak zahtjevu za dobijanje dozvole u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša.

Kod postojećeg postrojenja plan se izrađuje i šalje nadležnom organu u periodu od šest mjeseci.

Planovi za upravljanje otpadom privrednog društva se ažurira svake pete godine ili nakon promjene u radu postrojenja.

Slijedeći okolinske propise i preporuke uspostavljen je sistem upravljanja nastanka otpada i ekonomskih i okolinskih konsekvenci tog nastanka, kao dio sistema okolinskog upravljanja.

Sastavni dio ovog sistema je i Plan upravljanja otpadom koji se odvija prema internim procedurama i uputstvima privrednog društva. Svi interni propisi biće korigovani i inovinirani u skladu zakonskom regulativom FBiH.

Usklađenost sistema upravljanja organizacijom nastanka otpada i ekonomskih i okolinskih konsekvenci tog nastanka, kontrolisaće se internim i eksternim auditima.

U skladu sa članom 19. Zakona o upravljanju otpadom /Službene novine FBiH, broj 33/03, izrađuje se i ažurira Plan upravljanja otpadom.

Plan upravljanja otpadom je cjelovit dokument koji u sebi sadrži: zakonsku osnovu, Konvencije, eksterna uputstva, usvojene Standarde, definicije i skraćenice, kategorije otpada u Društvu, internu dokumentaciju kao i načine odlaganja/zbrinjavanja i količina otpada.

ZAKONSKA OSNOVA

- *Zakon o upravljanju otpadom (Sl. novine FBiH br. 33/03),*
- *Zakon o izmjenama i dopunama zakona o upravljanju otpadom (Sl. novine FBiH br. 72/09),*
- *Pravilnik o sadržaju Plana prilagodbe upravljanja otpadom za postojeća postrojenja za tretman ili odlaganje otpada i aktivnostima koje preduzima nadležni organ (Sl. novine FBiH br. 9/05)*
- *Pravilnik o kategorijama otpada sa listama (Sl. novine FBiH br. 9/05)*
- *Pravilnik o postupanju s otpadom koji se nalazi na listi opasnog otpada ili čiji je sadržaj nepoznat (Sl. novine FBiH br. 9/05)*
- *Pravilnik o uvjetima za prenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operatora sistema za prikupljanje otpada (Sl. novine FBiH br. 9/05)*
- *Uredba o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada (Sl. novine FBiH br. 38/06),*
- *Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu (Sl. novine FBiH br. 64/09) i*
- *Zakon o zaštiti na radu (Sl. list SR BiH br. 22/90).*

KONVENCIJE

- *Bazelska konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom odlaganju, Basel, 22.03.1989. Stupanje na snagu: 05.05.1992.god. (Sl. glasnik BiH br. 31/00),*
- *Dopuna Bazelske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom odlaganju, Brisel, 1997.god.*

4. LOKACIJA I OPIS TEHNOLOŠKOG PROCESA

Gradnja projektovanog objekta–betonare i pratećih sadržaja predviđena je na parcelama označenim kao k.č.1966/18 i 1977/2 k.o. Vrtlište, u novoizgrađenoj poduzetničkoj zoni na lokaciji PK „Vrtlište“ a u neposrednoj blizini površinskog kopa mrkog uglja „Vrtlište“. Parcela je sa jugoistočne strane ograničena internim saobraćajnicama, dok je sa sjevera granica rudnog polja.

Parcela je sa jugozapadne i južne strane ograđena ab potpornim zidom, u cilju nivelisanja terena i ograđivanja prostora.

Prilaz lokaciji je direktno sa glavnog industrijskog puta koji prolazi kroz površinski kop „Vrtlište“ i interne saobraćajnice kroz industrijsku zonu „Vrtlište“. Inače industrijski put se uključuje direktno na regionalnu cestu Kakanj-Zenica (R445).

Tehnološki proces proizvodnje betona

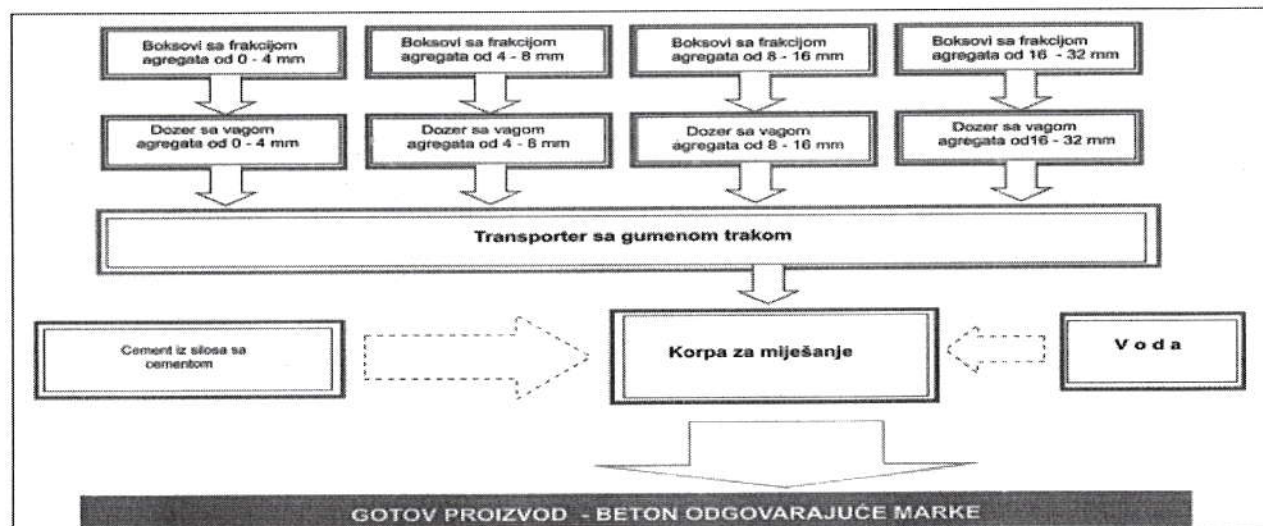
Miješalica je automatska sa kompjuterskim doziranjem i upravljanjem. Spravljanje određenih kvaliteta-marki betona obavlja se automatski po već unaprijed napravljenim recepturama. Doziranje komponenti obavlja se automatskim vagama i dozatorima sa upravljačkog pulta.

U miješalicu se unose sve potrebne komponente za gotov – sirov beton i to:

- agregati – mljeveni ili prirodni krečnjaci,
- cement se putem cijevi pomoću pumpe iz silosa doprema preko vage u miješalicu,
- voda – tehnički čista voda cijevima se preko vage dovodi u miješalicu,
- aditivi – se doziraju prema raznim potrebama i zahtjevima tržišta, odnosno proizvoda.

Gotov svježi beton se usipa u mikser ili neko drugo prijevozno sredstvo i odvozi na mjesta ugradnje. Ovo postrojenje osigurava proizvodnju betona visoke kvalitete i homogenizacije. Materijali ugrađeni u postrojenje visoke su kvalitete, a sve pokretne radnje stroja upravljane su putem elektrohidrauličnih i elektropneumatskih sklopova, te kontrolirane pomoću električnih sklopova priznatih kvaliteta.

Blok shema procesa proizvodnje betona

Dovoz, skladištenje i korištenje kamenog agregata

U svim sastavima betona koristi se kameni agregat različitih frakcija koji, u pravilu, čini tri četvrtine volumena betona i stoga ima veliki utjecaj na njegova svojstva, kako u svježem, tako i u očvrslom stanju. Kamen i agregat treba zadovoljavati granulometrijski sastav te se prilikom proizvodnje različitih vrsta betona koriste oprani i separirani agregat koji se, za predmetnu proizvodnju, dobavlja od renomiranih proizvođača. Doprema kamenog agregata obavlja se cestovnim putem, kamionima za prijevoz rasutog tereta korisnog kapaciteta od 10 do 20m³. Koriste se deklarirane frakcije agregata: 0-4 mm, 4-8 mm, 8-16 mm i 16-32 mm.

Na lokaciji zahvata, ulaz i količina kamenog agregata se kontrolira na kolnoj vagi, a potom se kameni agregat skladišti u odvojenim betonskim boksovima. Od mjesta privremenog skladištenja do uspinog, dozirnog uređaja za rad mješalice, kameni agregati se transportiraju putem utovarivača. Iz dozirnog uređaja, putem natkrivene transportne trake, kameni agregat se prebacuje prema miješalici gdje se miješa s potrebnim aditivima, vodom i cementom.

Dovoz, skladištenje i doziranje cementa/aditiva

Cement, mineralni dodatak tipa II, se u betonaru dopremaju autocisternama s vlastitim, pneumatskim sistemom za pretovar cementa/dodatka iz cisterne u silose. Silosi se pune pod tlakom. Silosi za cement/mineralni dodatak opremljeni su posebnim filtrima u svrhu sprečavanja prekomjerne emisije čestica prašine u zrak.

Iz silosa, pužnim transporterima, cement i mineralni dodatak se dopremaju do precizne vage koja se nalazi iznad mješalice za beton i potom ispuštaju u mješalicu.

Osim osnovnih sirovina, ovisno o željenoj vrsti betona, u proces se dodaju i drugi dodaci betonu - aditivi za beton. Aditivi su tvari najčešće organskog podrijetla koje, u malim količinama dodane u svježu mješavinu, modificiraju svojstva svježeg ili očvrsllog betona. Dodaju se obično u postocima od udjela cementa u mješavini jer vrlo efikasno kemijskim ili fizikalnim djelovanjem mijenjaju svojstva cementne paste.

Ovisno o dinamici proizvodnje, aditivi se isporučuju u šaržama – kontejnerima –IBC spremnicima, obično za kraće razdoblje uporabe. Aditivi nisu klasificirani kao opasni, dopremaju se u posebnim kontejnerima, skladište na određenom mjestu uz betonaru i u malim količinama, kontrolirano dodaju betonskoj smjesi u miješalici preko pumpe u sklopu postrojenja.

Proizvodnja betona

Ubacivanje cementa, mineralnog dodatka, kamenog agregata te dodatka vode u mješalicu odvija se zatvorenim sistemima, odnosno proces proizvodnje betona – mješalica izvedena je u zatvorenom sistemu sa otprašivačem (metalna konstrukcija obložena metalnim panelima koji su obloženi izolacijskim materijalima debljine 5-7cm) čime se sprječava prašenje, tako da su emisije krutih čestica/prašine smanjene na najmanju moguću razinu kao i emisija buke u okoliš. Mješalica je opremljena sa dvije osovine sa radijalno položenim lopaticama (6x2). Brzina rotiranja osovine te položaj i raspored lopatica su u takvom stanju da omogućuju uz potrebno vrijeme miješanja, dobivanje homogene mase betona.

Otprema proizvoda

Gotovi proizvod, beton, se direktno iz mješalice kroz lijevak, puni u automješalicu i odvozi na mjesto ugradnje. Za potrebe odvoza betona, vlasnik betonare raspolaže, vlastitim voznim parkom, mikserima.

5. DOKUMENTACIJA O OTPADU KOJI PROIZVODI PREDUZEĆE

Proizvođači otpada i operatori postrojenja ili pogona za tretman otpada, kojima je izdata dozvola dužni su nadležnom organu koji je izdao dozvolu dostaviti godišnji izvještaj o ispunjenju uslova iz dozvole do 31. marta naredne godine za prethodnu godinu.

Porijeklo

Otpad koji se generira na lokaciji IZGRANJA PROIZVODNOG POGONA BETONARA KAPACITETA 55 m³/h „Poslovna zona Vrtlište“ KAKANJ gdje nastaju sljedeće vrste otpada prema Pravilniku o kategorijama otpada s listama („Službene novine FBiH“ br. 9/05):

- 13 02 05* - neklorirana motorna, strojna i maziva ulja, na bazi minerala, oko 0,75 t/god
- 15 01 10* - ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima, oko 0,27 t/god
- 15 02 02* - apsorbenzi, filtarski materijali (uključujući filtere za ulje koji nisu specificirani na drugi način), tkanine za brisanje i zaštitna odjeća, onečišćeni opasnim tvarima, oko 0,14 t/god
- 15 02 03 – tkanine za brisanje – oko 0,2 t/god
- 16 01 07* - filteri za ulje, oko 0,2 t/god
- 17 04 05 – željezo, oko 0,1 t/god

Vrsta prema ključnom broju

U skladu s Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama FBiH («Sl. novine FBiH», broj 09/05) propisane kategorije otpada sa listama, prema osobinama otpada i djelatnostima iz kojih potječe otpad, te obaveza njihovog korištenja.

Otpad se svrstava prema osobinama i djelatnostima iz kojih potječe u dvadeset grupa. U skladu s članom 4. Pravilnika, za potrebe upravljanja otpadom, proizvođač otpada je klasificirao otpad koji nastaje u privrednom društvu TRGOŠPED d.o.o. KAKANJ, BETONARA, što je prikazano u Tabeli 1. Otpad označen (*) se prema Pravilniku smatra opasnim otpadom.

Tabela 1. Klasifikacija otpada koji će nastajati u objektu Betonara

KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA	MJESTO NASTANKA OTPADA	MJESTO ODLAGANJA	JEDINICA MJERE	KONAČNO ZBRINJAVANJE
OPASNI OTPAD					
13	OTPADNA ULJA I OTPAD OD TEKUĆIH GORIVA (osim jestivih ulja i ulja iz poglavlja 05, 12 i 19)				
13 01 10*	neklorirana hidraulična ulja na bazi mineralnih ulja	postrojenje i transportna sredstva	u posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD)	0,25 t/god	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
13 02 05*	neklorirana maziva ulja za motore i zupčanike na bazi mineralnih ulja	postrojenje i transportna sredstva	u posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD)	0,12 t/god	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
13 02 08*	ostala maziva ulja za motore i zupčanike	postrojenje i transportna sredstva	u posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD)	0,10 t/god	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
13 07 01*	loživo ulje i diesel gorivo	transportna sredstva	u posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD)	0,11 t/god	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
13 07 03*)	ostala goriva (uključujući mješavine)	transportna sredstva	u posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD)	0,025 t/god	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
15	OTPADNA AMBALAŽA; APSORBENSI, TKANINE I SREDSTVA ZA BRISANJE I UPIJANJE, FILTARSKI MATERIJALI I ZAŠITNA ODJEĆA KOJA NIJE SPECIFICIRANA NA DRUGI NAČIN				
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	postrojenja za proizvodnju betona	u posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD)	0,021 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
15 02 02*	apsorbenti, materijali za filtere (uključujući filtere za ulje koji nisu drugačije specifikirani), krpe za brisanje, zaštitna odjeća, koji su kontaminirani	betonara	kontejner	0,019 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada
20	KOMUNALNI OTPAD (OTPAD IZ DOMAĆINSTVA I SLIČNI OTPAD IZ INDUSTRIJSKIH I ZANATSKIH POGONA I IZ USTANOVA) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO PRIKUPLJENE SASTOJKE				
20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali materijal koji sadrži živu	zamjena neispravnih cijevi	kontejner	0,013 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje, transport i preradu otpada

KLJUČNI BROJ	NAZIV OTPADA	MJESTO NASTANKA OTPADA	MJESTO ODLAGANJA	JEDINICA MJERE	KONAČNO ZBRINJAVANJE
NEOPASNI OTPAD					
08 03	OTPAD OD PROIZVODNJE, FORMULACIJE, PRODAJE I PRIMJENE TISKARSKIH BOJA				
08 03 18	otpadni štamparski toner koji nije naveden pod 08 03 17	betonara	plastična posuda	0,001 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15	OTPADNA AMBALAŽA				
15 01 01	ambalaža od papira i kartona	betonara	kontejner	0,3 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 01 02	ambalaža od plastike	betonara	kontejner	0,19 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 01 06	miješana ambalaža	betonara	kontejner	0,11 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20	KOMUNALNI OTPAD (OTPAD IZ DOMAĆINSTVA I SLIČNI OTPAD IZ INDUSTRIJSKIH I ZANATSKIH POGONA I IZ USTANOVA) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO PRIKUPLJENE SASTOJKE				
20 01 01	papir i karton	betonara	kontejner	0,03 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20 03	ostali komunalni otpad	od čišćenja kruga betonare	kontejner	0,3 t/g	ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada

5.1. Sastav otpada

Beton kao kompozitni materijal, koji se sastoji od agregata, cementa, vode, te po potrebi raznih dodataka.

Agregati

Agregat predstavlja riječni šljunak prirodnog porijekla iz rijeka, separiran na stacionarnom postrojenju za separiranje i u traženim frakcijama dopreman u ćelije za agregat, odnosno skladištni prostor betonare. Agregat: granulirani mineralni materijal pogodan za korištenje u betonu.

Agregat može biti prirodni, umjetni ili recikliran od materijala prethodno upotrijebljenih u građenju.

Cement

Cement se, specijalnim vozilima, u rinfuznom stanju doprema i skladišti u silose Betonare. Cement je mineralno vezivo, čija je pretežna primjena u građevinarstvu kao vezivo prirodnih ili umjetnih agregata za proizvodnju betona i mortova. Cement je zajednički naziv za sva veziva s izrazito hidrauličkim svojstvima, što znači da vežu i stvrdnjavaju u dodiru s vodom, svejedno da li se nalaze na zraku ili pod vodom, jer reakcijom s vodom daju stabilne ili netopljive produkte (sve vrste cementa i hidraulično vapno).

Portland cement je hidratno vezivo koje se proizvodi od portland cementnog klinkera.

Portland cementni klinker se dobiva pečenjem sirovina koje sadrže CaO i SiO₂, te u manjoj mjeri Fe₂O₃ i Al₂O₃. Od pratećih sastojaka javljaju se MgO, K₂O, Na₂O, FeO i SO₃.

Voda

Voda je molekula koja se sastoji od dva atoma vodika i jednog atoma kisika. Pri atmosferskom pritisku i temperaturi između 0 °C (kada se ledi) i 100 °C (kada vrije) čista (destilirana) voda bezbojna je tekućina (kapljevina) bez mirisa i okusa. Gustoća vode najveća je na 3,98 °C, pa je led manje gustoće od tekuće vode i na njoj pliva, a njegov volumen veći je za 9% od volumena jednake mase tekuće vode.

Voda koja se koristi kao komponenta u proizvodnji betonske mase te za pranje opreme betonare, obezbjeđuje se sa gratske vodovodne mreže JP“ Vodokom“ d.o.o Kakanj, gdje se voda preko vodomjernog okna odvodi u rezervoar zapremine V=10 m³ odakle se voda dalje potiskuje sa potisnom vertikalnom pumpom Grunfos MG123SC2-38FF265-H3 prema ispusnoj slavini i betonari za spravljanje betona

5.2. Mjere koje se trebaju poduzeti radi sprečavanja proizvodnje otpada, posebno kada se radi o opasnom otpadu

- Tehničke mjere u proizvodnji betona.
- Istovar/utovar obavljati na mjestima namjenski uređenim prema propisima.
- Koristiti ispravnu opremu i uređaje uz pridržavanje sigurnosno tehničkih mjera od strane za to stručno osposobljenih i izvježbanih zaposlenika.
- Pridržavati se mjera zaštite na radu i zaštite od požara.
- Preuzimanje, odvoza i zbrinjavanje otpada.

A ukoliko je došlo potrebno je utvrditi područje opasnosti i spriječiti istjecanje i izlivanje u vodotokove, kanale, drenažne sisteme i tlo iskopavanjem zaštitnog jarka, ograđivanjem vrećama napunjenim suhim pijeskom, zemljom ili glinom.

Iz oštećenog spremnika pumpom predviđenom za upotrebu u potencijalno eksplozivnoj atmosferi pretočiti materiju u praznu cisternu – spremnik. Ukloniti ostatak s tla koristeći adsorpcijska sredstva (piljevinu, pijesak, mineralne adsorbense i druge inertne materijale).

Otpadni materijal i uklonjeni kontaminirani površinski sloj tla staviti u spremnike i čvrsto zatvoriti, te do zbrinjavanja skladištiti. Predati na zbrinjavanje pravnim osobama za zbrinjavanje opasnog otpada, ovlaštenim od strane ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.

5.3. Odvajanje otpada, posebno opasnog od druge vrste otpada i od otpada koji će se ponovo koristiti

Privredno Društvo TRGOŠPED d.o.o. KAKANJ je izradilo procedure i uputstva u kojima je definisano :

- otpad koji nastaje u Društvu (mjesto nastanka, vrste otpada u skladu sa listama, sastva otpada i količine;
- mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja produkcije otpada, posebno opasnog otpada;
- odvajanje – sortiranje otpada, posebno opasnog od drugih vrsta otpada, kao i otpad koji će se ponovo koristiti;
- odlaganje otpada na deponije i
- neškodljivo zbrinjavanje nastalog otpada.

1. Urađena procedura sa ovlaštenim preduzećima za prikupljanje , transport i preradu otpada sa kojima imaju Ugovore za transport, privremeno skladištenje do konačnog neškodljivog zbrinjavanja, uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenika i okoliša.

2. Urađena uputstvo za pretakanje iz autocisterne u podzemne rezervoare i istakanje goriva u rezervoare motornih vozila sa skicama.

3. Održavanjem čistoće kruga, definisani su zadaci, izvršioci, organizacija posla održavanja kruga kompleksa benzinske stanice i praćenje količine čvrstog komunalnog otpada.

4. Selekcija – klasifikacija komunalnog otpada na mjestu nastanka, način odlaganja, preuzimanje, odvoza na mjesto za odlaganje i dinamika odvoza kao i odgovorna osoba.

5. Zaposlenici vode redovnu evidenciju o količini čvrstog komunalnog otpada.

5.4. Odlaganje otpada na deponiji

Otpad se skladišti na mjestima koja su tehnički opremljena za privremeno čuvanje otpada na lokaciji proizvođača ili vlasnika otpada u skladu sa ovim zakonom.

Uvažavajući zakonsku regulativu otpad se ovlaštenim preduzećima za prikupljanje , transport i preradu otpada predaje na neškodljivo zbrinjavanje uz prethodno zaključivanje ugovora sa svakom za ovu vrstu djelatnosti.

Izveštaj o kategoriji i količinama, te o poduzetim aktivnostima se šalju nadležnim Ministarstvima jedanput godišnje. Konačno zbrinjavanje komunalnog otpada će se vršiti redovno na gradskoj deponiji kamionima općinskog javnog komunalnog preduzeća prema ugovoru.

5.5. Metode tretmana i/ili odlaganja

Tretman otpada obuhvata fizičke, termičke, hemijske ili biološke procese uključujući i razvrstavanje otpada prije tretmana, koji mijenjaju karakteristike otpada sa ciljem smanjenja zapremine ili opasnih karakteristika, olakšanja rukovanja sa otpadom ili podsticanja reciklaže i uključuje ponovno iskorišćenje i reciklažu otpada.

Tretman otpada obavlja se primenom najboljih dostupnih tehnika i tehnologija u skladu sa ovim zakonom.

Skladištenje otpada na samoj lokaciji, odlaganje i dalji tretman je dat u tabeli.

Vrsta	Odlaganje i dalji tretman
08 03 18 otpadni štamparski toner koji nije naveden pod 08 03 17	U plastične posude, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 01 10* neklorirana hidtaulična ulja na bazi mineralnih ulja	U posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD) Ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 02 05* neklorirana maziva ulja za motore i zupčanike na bazi mineralnih ulja	U posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD) Ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 02 08* ostala maziva ulja za motore i zupčanike	U posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD) Ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 05 02* muljevi iz odvajanja ulje/voda	Iz taložnika i separatora direktno u auto cisternu, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 07 01* dizel gorivo	U posebnim posudama u mini servisu (NATPIS OPASAN OTPAD)
13 07 02* benzin	U kontejner, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 01 10* ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima	U posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD) Ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 01 02 ambalaža od plastike	U kontejner, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 01 06 miješana ambalaža	U kontejner, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 01 10* ambalaža koja sadrži ostatke opasnih supstanci ili je kontaminirana opasnim supstancama	U kontejner, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
15 02 02* apsorbenti, materijali za filtere (uključujući filtere za ulje koji nisu drugačije specificirani), krpe za brisanje, zaštitna odjeća, koji su kontaminirani	U kontejner, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
16 01 03 stare gume	Slobodni prostor za odlaganje starih guma, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
13 07 03* ostala goriva (uključujući mješavine)	U posebnim posudama (NATPIS OPASAN OTPAD) Ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20 01 01 papir i karton	U kontejner, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20 03 ostali komunalni otpad	U kontejner, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada
20 01 21* fluorescentne cijevi i ostali materijal koji sadrži živu	U kontejner, ovlaštena preduzeća za prikupljanje , transport i preradu otpada

6. PROCEDURE I UPUTSTVA

Dobro upravljanje otpadom, pored pozitivnog ekonomskog efekta, ima i veliki ekološki značaj.

Privredno društvo postaje društveno odgovorno, u javnosti se stvara njegov pozitivan imidž, što se implicira na dobre odnose sa javnošću.

Kada je riječ o TRGOŠPED d.o.o. KAKANJ i vrsti otpada koji on generiše, glavne preporuke u postupanju sa otpadom na predmetnoj lokaciji, odnosile bi se na :

- redovno pratiti tržište sekundarnih sirovina,
- sklopiti kratkorčne ili dugoročne ugovore sa privrednim društvima koje otkupljuju sekundarne sirovine i koja posjeduju adekvatne dozvole za bavljenje navedenom delatnosti,
- minimizirati generisanje opasnog otpada čime se smanjuju troškovi njegovog trajnog zbrinjavanja

Ukoliko se ostvari prodaja sekundarnih sirovina, tada su troškovi trajnog zbrinjavanja opasnog otpada, na osnovu svjetskih ekonomskih analiza, pokriveni sa 96% dobiti, od prodaje sekundarnih sirovina.

Privredno Društvo je izradilo procedure i uputstva u kojima je definisano :

- otpad koji nastaje u Društvu (mjesto nastanka, vrste otpada u skladu sa listama, sastava otpada i količine;
- mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja produkcije otpada, posebno opasnog otpada;
- odvajanje – sortiranje otpada, posebno opasnog od drugih vrsta otpada, kao i otpad koji će se ponovo koristiti;
- odlaganje otpada na deponije i
- neškodljivo zbrinjavanje nastalog otpada.

1. Urađena procedura sa ovlaštenim preduzećima za prikupljanje , transport i preradu otpada sa kojima imaju Ugovore za transport, privremeno skladištenje do konačnog neškodljivog zbrinjavanja, uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenika i okoliša.

2. Urađeno uputstvo za pretakanje iz autocisterne u podzemne rezervoare, mini pretakalište i istakanje goriva u rezervoare motornih vozila i u autocisternu na mini pretakalištu sa skicama.

3. Održavanje čistoće kruga, definisani su zadaci, izvršioci, organizacija posla održavanja kruga kompleksa benzinske stanice i praćenje količine čvrstog komunalnog otpada.

4. Selekcija – klasifikacija komunalnog otpada na mjestu nastanka, način odlaganja, preuzimanje, odvoza na mjesto za odlaganje i dinamika odvoza kao i odgovorna osoba.

5. Zaposlenici vode redovnu evidenciju o količini čvrstog komunalnog otpada.

7. NAČIN ODLAGANJA/ ZBRINJAVANJA

Razvrstavanje otpada je postupak određivanja vrste otpada prema porijeklu, karakteru i kategoriji otpada.

Preporuka je da se razvrstavanje vrši odmah na mjestu nastajanja otpada kako se ova operacija ne bi usložnjavala na mjestu privremenog skladištenja.

Odlaganje je zakonita, najmanje poželjna opcija u hijerarhiji postupanja sa otpadom, koja nepodrazumijeva reciklažu, tretman, ponovno korišćenje, regeneraciju ili iskorišćenje energetskog potencijala.

Uvažavajući zakonsku regulativu otpad se ovlaštenim preduzećima za prikupljanje, transport i preradu otpada predaje na neškodljivo zbrinjavanje uz prethodno zaključivanje ugovora sa svakom za ovu vrstu djelatnosti.

Izvještaj o kategoriji i količinama, te o poduzetim aktivnostima se šalju nadležnim Ministarstvima jedanput godišnje.

Proizvođač otpada će sav selektivno prikupljeni otpad predati operatoru, odnosno ovlaštenim preduzećima za prikupljanje, transport i preradu otpada u skladu sa Uredbom o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada («SL. novine FBiH», broj 38/06). Operator preuzima obavezu transporta do konačne prerade otpada, odnosno konačnog zbrinjavanja.

Zbrinjavanje svih nastalih vrsta otpada, neopasnog i opasnog, osigurano je preko ovlaštenih skupljača/obrađivača otpada. Otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti odvojeno se skuplja i skladišti u odgovarajućim spremnicima, kako bi se u najvećoj mjeri mogao predavati na recikliranje i opotrebu.

S obzirom na male količine otpada koji za sada nastaju na lokaciji zahvata, postojeći način skladištenja otpada ocjenjuje se zadovoljavajućim u odnosu na propisane osnovne tehničkotehnološke uslove za skladištenje otpada.

Do sada uspostavljene aktivnosti upravljenjem proizvedenim otpadom na lokaciji zahvata ocjenjuju se odgovarajućima i u skladu su sa zakonskim propisima iz područja upravljanja otpadom. Nositelj zahvata upravlja s proizvedenim otpadom na način da ne ugrožava okoliš i ocjenjuje se da upravljanje otpadom neće predstavljati značajan i štetan utjecaj na okoliš.

Predložene mjere za postupanje s otpadom sadržane su u planu upravljanja otpadom i osim njih nisu potrebne druge mjere:

- glavnina otpada koji nastaje u tehnološkom procesu rada benzinske stanice sakuplja se u dogovarajuće spremnika i predaje ovlaštenom prevozniku/sakupljaču na opotrebu/zbrinjavanje,
- otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti odvojeno se skuplja i skladišti,

- provodi se nadzor nad skladištenjem i odvozom otpada s lokacije, a ovlašteni sakupljači otpada s kojima je sklopljen ugovor odvoze otpad i daju ga na opotrebu/zbrinjavanje o čemu se vodi propisana evidencija,
- dodatno smanjivanje količina otpada može se postići na više načina, a neki od njih, koji se primjenjuju su i:
 - smanjivanje nastajanja pojedinih vrsta i količina otpada optimizacijom proizvodnje
 - nabavkom sirovina i materijala koji kvalitetom omogućavaju nastanak manje količine otpada
 - dodatnom edukacijom zaposlenika o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada.

8. VOĐENJE EVIDENCIJE

Proizvođač otpada će voditi evidenciju, odnosno redovno nadzirati aktivnosti na minimizaciji nastajanja svih otpadnih tokova na lokaciji. Potrebno je mjeriti, voditi zapise i vršiti analize kvantitativno-kvalitativnih podataka o otpadnim tokovima, o vrsti i količini otpada.

Evidencija podrazumijeva slijedeće podatke:

Podaci o proizvedenom otpadu i uzrocima njihova nastanka
 Skladištenje otpada
 Uklanjanje i konačno zbrinjavanje otpada.

Proizvođač će za svaku pošiljku otpada pripremiti interni evidencijski list u dva primjerka, čiji jedan primjerak predaje Operatoru a jedan čuva u vlastitoj arhivi. Proizvođač je u obavezi da obezbijedi i eksterni evidencijski list od Operatera. Na osnovu pohranjenih dokumenata se lako utvrđuje tačna količina predanog opasnog i neopasnog otpada i radi plan količina za ubuduće.

Primjer evidencijskog lista je dat u Prilogu br 1.

9. ODGOVORNO LICE ZA PROVOĐENJE PLANA UPRAVLJANJA OTPADOM I KOORDINATOR ZA OTPAD

Operator postrojenja za koje je potrebna okolinska dozvola kao i proizvođač mora odrediti lice odgovorno za poslove upravljanja otpadom (član 20. *Zakon o upravljanju otpadom* (Sl.novine FBiH br. 33/03) i *Zakon o izmjenama i dopunama zakona o upravljanju otpadom* (Sl.novine FBiH br. 72/09).

Odgovorno lice: privredno društvo će naknadno odrediti odgovorno.

Nadležni organ iz člana 11.ovog zakona treba biti obavješten o imenovanju odgovornog lica.

Odgovorno lice dužno je da provodi Plan za upravljanje otpadom.

Privredno Društvo treba da ima osobu odgovornu za upravljanje otpadom koja će organizovati ove aktivnosti. Osoba odgovorna za upravljanje otpadom može imati i druge obaveze i odgovornosti u Privrednom Društvu.

HIJERARHIJA UPRAVLJANJA OTPADOM

Direktor

- Opšta zakonska odgovornost za obezbjeđenje ljudskih, materijalnih i sistemskih resursa,
- Opšta zakonska odgovornost za obezbjeđenje usklađenosti sa cjelokupnom regulativom iz oblasti zaštite životne sredine.

Rukovodilac operative

Delegirana odgovornost i autoritet od strane Direktora, za pitanja zaštite životne sredine:

- kontrola procesa sa aspekta zaštite životne sredine,
- odobrenje i obezbjeđenje sprovođenja propisanih procedura u oblasti zaštite životne sredine,
- podsticanje aktivnog učešća svih zaposlenih u upravljanju zaštitom životne sredine,
- koordinacija aktivnosti u oblasti zaštite životne sredine,
- obezbjeđenje adekvatne obučenosti zaposlenih za rad sa opasnim materijama i sprovođenje Plana upravljanja otpadom,
- korektivne i preventivne akcije po pitanjima koja se tiču zaštite životne sredine,
- obezbjeđenje procesa i kontrole sistema neophodnog za sprovođenje Plana uspostavljenost, implemetacija i održavanje sistema,
- odnosi sa javnošću po pitanju uticaja na životnu sredinu.

Lice odgovorno za upravljanje otpadom

Specifična zakonska odgovornost koja proističe iz člana 20. Zakona o upravljanju otpadom:

- izrada nacrtu plana upravljanja otpadom,
- organizovanje njegovog sprovođenja i ažuriranja,
- predlaganje mjera za primjenu načela hijerarhije upravljanja otpadom,
- praćenje sprovođenja zakona i drugih propisa o upravljanju otpadom,
- izveštavanje organa upravljanja,
- obezbjeđenje uslova neophodnih za ishođenje dozvola, rješenja od nadležnih organa vezanih za upravljanje otpadom,
- vođenje dokumentacije i evidencije iz oblasti upravljanja otpadom,
- obezbjeđiti da su zaposleni adekvatno obučeni za rad sa opasnim materijama odnosno za reagovanje u slučaju akcidentnih situacija (izlivanje, rasipanje otpada i sl.),
- da zaposleni poštuju i ispunjavaju propisane procedure iz oblasti zaštite životne sredine;

- obavješćavanje prve dvije pozicije o neophodnosti obuke zaposlenih iz oblasti zaštite životne sredine,
- provjera dostupnosti i ispravnosti opreme za slučaj incidenta/akcidenta,
- interna istraga po pitanju incidenata vezanih za životnu sredinu pod nadzorom direktora ili direktora proizvodnje,
- sačinjavanje izveštaja za korektivne/preventive mjere nakon identifikacije problema vezani za zaštitu životne sredine i
- odabir podizvođača u pogledu ispunjenosti uslova sa aspekta zaštite životne sredine.

10. ZAKLJUČAK

Plan upravljanja otpadom se realizuje kroz uputstva a u skladu sa postojećom regulativom FBiH o upravljanju otpadom.

Upravljanje otpadom vrši se uz preduzimanje svih mjera koje osiguravaju da se sve aktivnosti upravljanja otpadom izvode bez ugrožavanja zdravlja ljudi, bez stvaranja štete i bez ugrožavanje prirode (voda, zrak, tlo).

PRILOG 1.

PRIMJER EVIDENCIJSKOG LISTA

Vrsta nastalog otpada	Oznaka /klasifikacija/	Proizvedena količina kg ili m ³ (A)	Količina za koju je određeno deponiranje kg ili m ³ (B)	Količina za koje je određen neki drugi oblik konačnog tretmana (spaljivanje, i sl.) kg ili m ³ (C)	Naziv operatora za transport i tretman broj ugovora
Ukupno:					

Napomena : Dopisati potreban broj redaka u skladu sa brojem različitih vrsta otpada koje nastaju na lokaciji.

Direktor :

ZAKONSKA REGULATIVA OD ZNAČAJA ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

1. *Zakon o upravljanju otpadom (Sl.novine FBiH br. 33/03),*
2. *Zakon o izmjenama i dopunama zakona o upravljanju otpadom (Sl.novine FBiH br. 72/09),*
3. *Zakon o komunalnim djelatnostima (SNZDK- 17/08),*
4. *Pravilnik o sadržaju Plana prilagodbe upravljanja otpadom za postojeća postrojenja za tretman ili odlaganje otpada i aktivnostima koje preduzima nadležni organ (Sl.novine FBiH br . 9/05),*
5. *Pravilnik o kategorijama otpada sa listama (Sl.novine FBiH br . 9/05),*
6. *Pravilnik o postupanju s otpadom koji se nalazi na listi opasnog otpada ili čiji je sadržaj nepoznat (Sl.novine FBiH br . 9/05),*
7. *Pravilnik o uvjetima za prenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operatora sistema za prikupljanje otpada (Sl.novine FBiH br . 9/05),*
8. *Uredba o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada (Sl.novine FBiH br . 38/06),*
9. *Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu (Sl.novine FBiH br . 64/09) i*
10. *Zakon o zaštiti na radu (Sl.list SR BiH br. 22/90).*

KONVENCIJE

1. *Bazelska konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom odlaganju, Bazel, 22.03.1989. Stupanje na snagu : 05.05.1992.god. (Sl.glasnik BiH br .31/00),*
2. *Dopuna Bazelske konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom odlaganju, Brisel, 1997.god.*